

บันทึก

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ (ผู้ตรวจการ
ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๖๒)

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มท.
๐๒๐๔/๕๖๑๗ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ ทหือปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของผู้ตรวจการตาม
กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในการ(พก) พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย โดยข้อเท็จจริงในเรื่องนี้
มีว่าขนส่งจังหวัดสระบุรีได้หาหรือจังหวัดสระบุรีว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสังกัดกรมการ
ขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการมีหน้าที่ตรวจการขนส่งตามพระราชบัญญัติกรม
ขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๖๒ ผู้ตรวจการดังกล่าวจะพกพาอาวุธปืนโดยใช้ซองหนังสีน้ำตาลหรือสีดำ
คาดเข็มขัดเครื่องแบบ(พกโดยเปิดเผย) ได้หรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้ เพราะผู้ตรวจการมีอำนาจเรียก
รถให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบ และเมื่อเชื่อว่ามีกระทำความผิดเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๖๒ ผู้ตรวจการก็มีอำนาจจับกุมผู้ฝ่าฝืนเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครอง
หรือตำรวจดำเนินคดีได้ การพกพาอาวุธปืนได้โดยเปิดเผยจึงจะช่วยให้การปฏิบัติงานได้เป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ

จังหวัดสระบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่พระราชบัญญัติการขนส่งทางบกพ.ศ.
๒๕๖๒ ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจตรวจสอบ จับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย ก็เพื่อที่จะป้องกันอันตราย
และรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับประชาชน ดังนั้น ผู้ตรวจการจึงน่าจะเป็นเจ้าพนักงานอื่น ๆ
ตามมาตรา ๒ (๑๖) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่
รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามมาตรา ๘ ทวิ วรรคสาม (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียม
อาวุธปืน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ และมีสิทธิพกพาอาวุธปืนได้โดยเปิดเผยในขณะปฏิบัติหน้าที่
เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ จังหวัดสระบุรีจึงได้หาหรือไปยัง
กระทรวงมหาดไทยว่า ความเห็นดังกล่าวของจังหวัดสระบุรีจะเป็นการถูกต้องหรือไม่ประการใด
กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นควรให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น จึงส่ง
เรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณา
ปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกรม
ตำรวจ และผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก) เข้าชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มี

ความเห็นว่าการที่ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบกซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการมีหน้าที่ตรวจการขนส่งตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ จะมีอำนาจ(พก) พาอาวุธปืนโดยใช้ซองหนังสีน้ำตาลหรือสีดำ คัดเข็มขัดเครื่องแบบ(พกโดยเปิดเผย)ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ได้เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจ ซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ ทวิ วรรคสาม (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๒๒ หรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน ๑ หาใช้พิจารณาตามมาตรา ๒ (๑๖)^๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ เพราะพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒ (๑๖) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น อำนาจในการสืบสวนคดีอาญา ไม่มีบทบัญญัติมาตราใดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจพกพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ ดังนั้น ผู้ตรวจการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีหน้าที่ตรวจการขนส่งตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ แม้จะมีอำนาจตรวจสอบจับกุมผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ เพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีได้ ซึ่งเป็นเหตุผลอันแสดงให้เห็นว่าผู้ตรวจการดังกล่าวน่าจะมีฐานะเป็น “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒ (๑๖) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ตาม ก็หาไม่ผลทำให้ผู้ตรวจการนั้นเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ ทวิ วรรคสาม (๑) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน ๑ ดังกล่าวข้างต้นไม่

^๑มาตรา ๘ ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์

ไม่ว่ากรณีใด ห้ามมิให้พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด

ความในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจ ซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๖) “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” หมายความว่าถึงเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมทั้งพศติเจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่น ๆ ในเมื่อทำการอันเกี่ยวกับการจับกุม ปรามปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปรามปราม

การที่มาตรา ๘ ทวิ วรรคสาม (๑) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯ ได้บัญญัติให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่มีอำนาจพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยเช่นเดียวกับทหาร และตำรวจ โดยบัญญัติอยู่ในข้อเดียวกันกับทหารและตำรวจนั้น ย่อมแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของบทบัญญัติดังกล่าวได้ว่า ประสงค์ที่จะให้เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนทำนองเดียวกับทหารและตำรวจมีอำนาจพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยได้เช่นเดียวกับทหารและตำรวจด้วย แต่เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ แล้ว เห็นว่าผู้ตรวจการหาได้มีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนเช่นเดียวกับทหารและตำรวจไม่คงมีอำนาจหน้าที่เพียงแต่เรียกรถคันหนึ่งคันใดให้หยุดเมื่อเชื่อว่ามี การฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ เพื่อทำการตรวจสอบ และมีอำนาจจับกุมผู้ฝ่าฝืนดังกล่าวเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐^๓ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ เท่านั้น ผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ จึงหาใช่เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามความในมาตรา ๘ ทวิ วรรคสาม (๑) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯ ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ จึงไม่มีอำนาจ (พก) พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยในขณะปฏิบัติหน้าที่ได้

(ลงชื่อ) ออมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๖๓

^๓มาตรา ๕๐ ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจเรียกรถให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบและเมื่อเชื่อว่ามี การกระทำความผิดเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจจับกุมผู้ฝ่าฝืนเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ลบล้างอำนาจจับกุมของพนักงานปกครองหรือตำรวจ